

Hodnocení: 3 body (ještě)

From Fabrication to Reality; The Historicity of Things

Alternativní název 4. kapitoly: *Kvasinky, Pasteur a laboratoř: proces objevování věci v umělých podmínkách*

Alternativní název 5. Kapitoly: *Historicita vědeckých faktů? Pasteur jako bod obratu paměti.*

Bruno Latour se ve čtvrté kapitole nazvané *From Fabrication to Reality* zabývá dvěma pojmy souvisejícími s vědeckými fakty a procesem jejich vytváření – construction a fabrication. Na popisu Pasteurových výzkumů kvašení se snaží ukázat, jakým způsobem došlo k objevení kvasinek jako hlavního aktéra kvasného procesu. Kvasinky (původně chemiky označované jako vedlejší produkt, a tak nebyly zkoumány a nebyla jim přisuzována hlavní úloha v procesu) takto označené Pasteurem se poté stávají autonomním ne-lidským aktérem celého procesu. Latour tak problematizuje vnímání jednotlivých věcí jako přirozené. Ukazuje tím proces, kterým se aktéři stávají viditelnými a autonomními, byť za uměle vytvořených podmínek (laboratoř).

V páté kapitole se Latour ptá, zda existovaly kvasinky před Pasteurovým objevem. Opět toto vnímání problematizuje podobně, jako to činí v předcházející kapitole. Vědecký fakt pojímá jako sociální instituci – tím je zaručena historicita věcí. Jde tedy o to, že kvasinky před Pasteurovým objevem takto neexistovaly, ale po jeho objevu už existovaly v historii vždy. Takovýmto způsobem dochází k projekci současného vnímání do minulosti (kolektivní paměti).

LATOUR, Bruno (1999): *Pandora's hope: Essays on the reality of science studies*. Cambridge: Harvard University Press, kapitola 4 a 5